

Yhteenveto
Pirkanmaan asiointi- ja
vaikutusalue selvityksestä

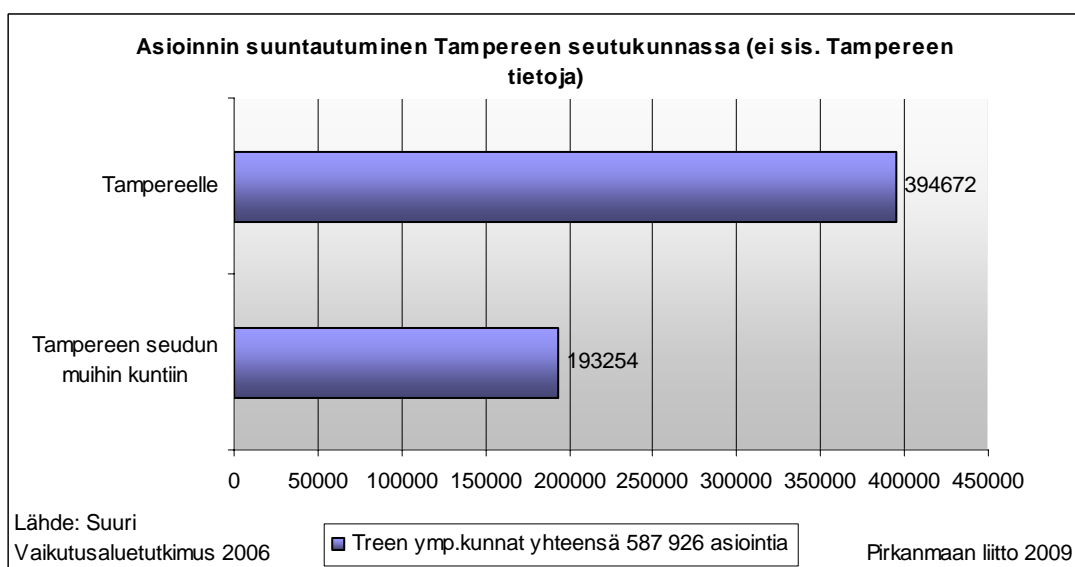
YHTEENVETO PIRKANMAAN ASIOINTI- JA VAIKUTUSALUESELVITYKSESTÄ

Selvityksen taustaa

TNS Gallup Oy teki valtakunnallisen Suuren Vaikutusalue tutkimuksen 2006, jonka tarkoituksena oli selvittää kuluttajien asiointivirtoja kuntien välillä. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tutkimuksen tuloksia Pirkanmaan osalta. Yhteenvedon on kirjoittanut Pirkanmaan liiton aluekehityssuunnittelija Mikko Koponen.

Pirkanmaan liitossa valmistui vuonna 2002 Pirkanmaan asiointi- ja vaikutusalue tutkimus 2000, joka on huomattavasti kattavampi selvitys maakunnan työssäkäynti- ja asioimiskäyttäytymisestä. Myös em. tutkimuksessa käytettiin perustietona TNS Gallupin vuonna 1999 kokoamaa haastatteluaineistoa. Menetelmän vaihtumisesta, tuoteryhmäluettelon muutoksista ja kuntaliitoksista johtuen nyt laaditun selvityksen *tulokset eivät ole vertailukelpoisia aiempaan nähden*. Lisäksi monessa kohtaa vertailutuoteryhmien *puuttuvan tiedon osuus on huomattavan suuri ja vertailtujen tuoteryhmien määrä eroaa edellisestä tutkimuksesta*. Tulokset ovat enemmänkin suuntaa-antavia ja osoittavat varsin selkeästi kuntien kotitalouksien asiointivirtojen painopistesuunnat Pirkanmaalla. Asiointivirtojen suuntautumista tarkastellaan kahden mittarin avulla: asiointikunnan osuus (%) asuinkunnan ostajatalouksista ja ostajatalouksien määrä, joka asioi kohdekeskuksessa.

Tarkoituksena on kartoittaa *varsin yleisellä tasolla* Tampereen seutukunnan ulkopuolisten kuntien asiakasvirtojen suuntautumista Pirkanmaalla ja myös niiden suuntautumista maakunnan ulkopuolelle. Tampereen seutukunnan kuntien asiointivirtoja ei tarkastella, koska niistä asiointivirrat suuntautuvat miltei ainoastaan vain Tampereelle, omaan kuntaan tai muihin Tampereen seutukunnan kuntiin (kuva 1). Pelkästään Tampereelle suuntautuu 67 prosenttia kaikista Tampereen seutukunnan asiointivirroista. Asioinnin suuntautuminen onkin varsin yksipuolista ja asiointivirrat eroavat mitta-kaavaltaan huomattavasti muihin Pirkanmaan seutukuntiin nähden.

Kuva 1. Asiointivirrat Tampereen seutukunnassa

Tuoteryhmät ja muut indikaattorit, joiden pohjalta kotitalouksien asioimiskäyttäytymistä on tarkasteltu:

- naisten, miesten ja lasten vaatteet
- naisten ja miesten jalkineet
- kodinkoneet, kodin viihde-elektronikka ja kodin tietotekniikkalaitteet
- huonekalut ja sisustustarvikkeet
- silmä- ja piilolasit
- alkoholi
- uusi ja käytetty auto
- yksityiset lääkäri- ja terveydenhuoltopalvelut sekä kulttuuripalvelut
- työpaikka-asiointi

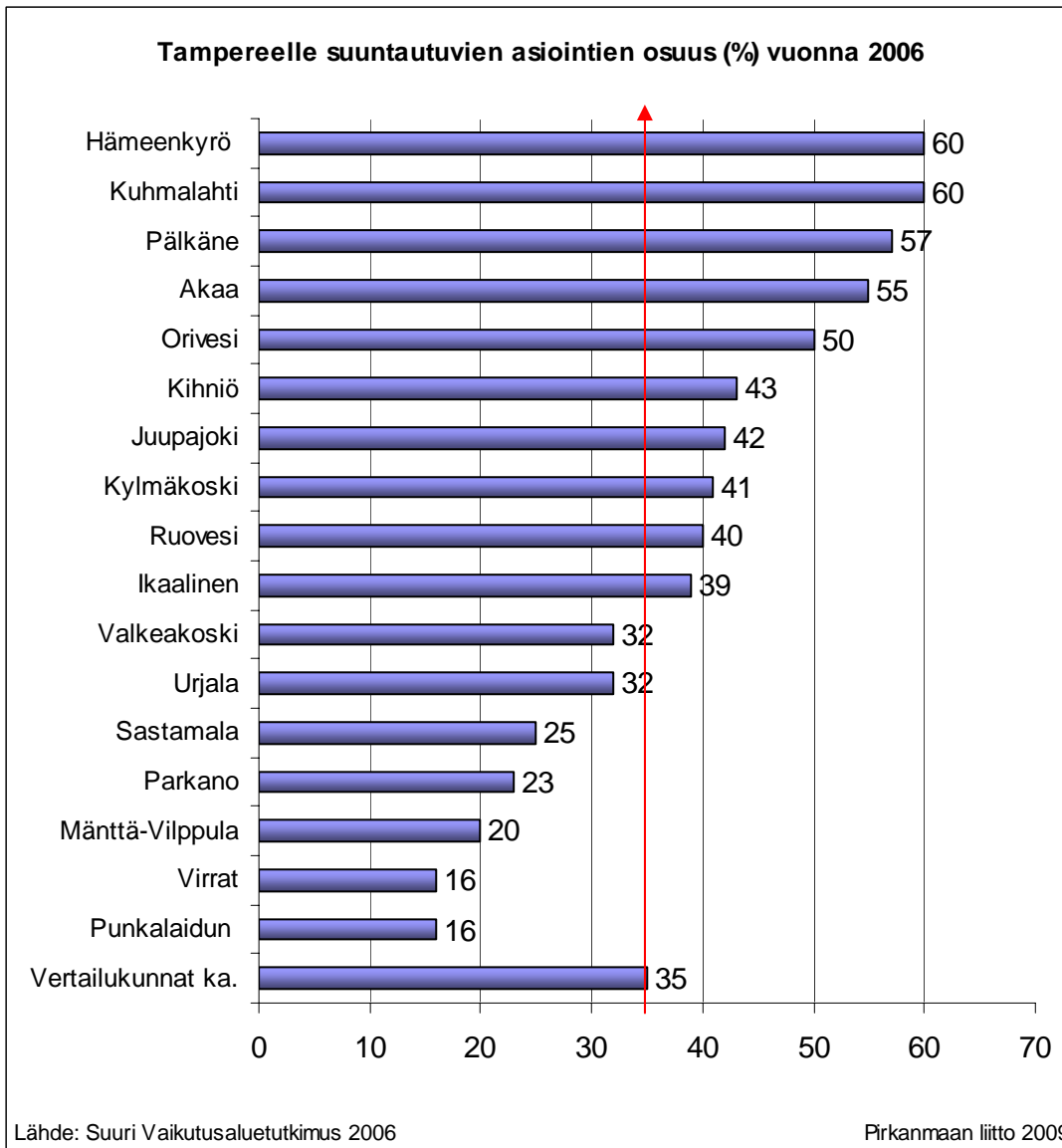
Ensimmäisenä kartoitetaan haastateltujen kotitalouksien asiointin (asiointit yhteensä: vertailutuoteryhmien kulutusasiointi ja työssäkäynti) suuntautumista maakuntakeskukseen, Tampereelle. Tämän jälkeen käsitellään hieman asiointin suuntautumista merkittävimpiin seutukunta- ja aluekeskuksiin, joka tarkentaa kuvaa eri keskusten välisestä hierarkiasta. Lisäksi luodaan yleissilmäys eri tuoteryhmistä, jotka suuntaavat asiointia tyypillisesti kohti isompia keskuksia ja päinvastoin, mitä tuoteryhmiä noudetaan pienemmistä lähikesuksista. Lopuksi tarkastellaan vielä erikseen työssäkäyntiasiointia, joka perustuu ostajatalouksien ilmoittamiin työpaikkojen sijaintitietoihin. Selvityksen lopussa on liitteenä asiointin suunnat kunnittain ja tuoteryhmittäin eriteltyinä. Myös liitteissä ilmoitettuihin puuttuvien tietojen osuuksiin on hyvä kiinnittää huomiota tehtäessä johtopäätöksiä asiointin suuntautumisesta.

Asiointin suuntautuminen maakuntakeskukseen

Tampere on selkeä ja vahva maakunnan pääkeskus asiointin suuntautumisen suhteen: kaikkien vertailukuntien asiointeista reilu kolmannes (35 %) suuntautui Tampereelle vuonna 2006 (kuva 2). 14 kunnalle (vertailukuntia yhteensä 17) Tampere oli vähintään toiseksi tärkein asiointikeskus. Lisäksi kuudelle kunnalle Tampere on merkittävämpi asiointikeskus kuin oma asuinkunta. Tampere on ensisijainen asiointikeskus Hämeenkyrölle, Kuhmalahdelle, Pälkäneelle, Akaalle, Kylmäkoskelle ja Juupajoelle. Näistä asiointi suuntautuu suhteellisesti eniten maakuntakeskukseen ja on suurempaa kuin omaan asuinkuntaan suuntautuva asiointi.

Ihmisten jokapäiväisen elämän kannalta oman lähikeskuksen palvelukyky on hyvin keskeinen tekijä. Yhteensä kahdeksassa tutkimuskunnassa asiointin osuus omassa kunnassa oli pienempi kuin asiointin osuus merkittävimässä asiointikunnassa (lihavoitu taulukossa 1). Kunnissa, joista asiakasvirrat suuntautuvat merkittävästi asuinkunnan sijasta muihin keskuksiin, voidaan tulkita olevan keskimääräistä heikompi yritys- ja palvelurakenne. Toisaalta on hyvä tiedostaa myös fyysisen välimatkan vaikutus asiointikäyttäytymiseen. Lähellä sijaitseva suurempi keskus saattaa vetää asiointivirtoja puoleensa vaikka asiointitarve voitaisiin tyydyttää myös asuinkunnassa. Yleisesti tarkasteltuna tutkimuskuntien omavaraisuus palveluiden ja päivittäistavaroiden suhteen on kuitenkin melko vahva Pirkanmaalla, koska yhdeksässä tutkimuskunnassa asiointi suuntautuu eniten juuri omaan kuntaan. Lisäksi suurimmalla osalla kunnista (14 kunnalla) oma kunta on vähintään toiseksi merkittävin asiointikunta. Erityisesti Kuhmalahden, Juupajoen ja Kylmäkosken palvelukyky on heikko vertailutuoteryhmien osalta: niissä asiointivirrat suuntautuivat harvimminkin omaan kuntaan. Eniten omaan asuinkuntaan asiointi suuntautui Parkanossa, Sastamalassa, Valkeakoskella ja Mänttä-Vilppulassa – kaikissa asiointin osuus omassa kunnassa oli yli 60 prosenttia.

Pirkanmaan seutukuntien asiointivirtojen suuntautumisessa on paljon eroja. Eniten asiointivirrat suuntautuvat Tampereelle Kaakkois-Pirkanmaalta, josta 58 prosenttia kaikista asioinneista päätyi Tampereelle. Kaakkois-Pirkanmaa kuuluu ostajatalouksien asiointin suhteen vahvasti Tampereen vaikutusalueeseen. Vähiten Tampereelle suuntautui asiointia Lounais-Pirkanmaan ostajatalouksista: noin joka neljäs (24 %) asiointi suuntautui maakunnan keskukseen. Ostajatalouksien asiointien osuus Tampereelle oli Luoteis-Pirkanmaalla 41 prosenttia, Etelä-Pirkanmaalla 39 prosenttia ja Ylä-Pirkanmaalla noin 31 prosenttia.

Kuva 2. Asiointin suuntautuminen Tampereelle

Asiointin suuntautuminen seutukuntakeskuksiin ja muihin aluekeskuksiin

Kaakkois-Pirkanmaan molemmat kunnat, Kuhmalampi ja Pälkäne, tukeutuivat asiointin eniten Tampereeseen – moninkertaisesti omassa asuinkunnassa asiointiin nähden. Tamperetta pienempänä asiointin aluekeskuksena toimii Kangasala. Kuhmalahdelta suuntautui vahvasti asiointia Kangasalle, mutta myös Pälkäneeltä on merkittävästi asiointia Kangasalle.

Myös *Luoteis-Pirkanmaan* kunnista suuntautuu asiointia Tampereelle melko paljon. Etenkin Hämeenkyröstä suunnataan pääasiassa Tampereelle. Puolestaan Parkanossa omaan kuntaan suuntautuvan asioinnin osuus on erittäin suuri, 72 prosenttia. Parkanon vaikutusalueeseen kuuluu vahvasti myös Kihniö, jonka ostajatalouksista suurin osa (43 %) asioi Parkanossa. Kihniöstä käydään paljon ostoksilla myös maakuntarajan ulkopuolella Töysässä. Myös Ikaalisista asioidaan jonkin verran Parkanossa. Luoteis-Pirkanmaa kuuluu vahvasti Tampereen vaikutuspiiriin, mutta pienempänä seutukuntakeskuksena voidaan ainakin asiointikäyttäytymisen perusteella pitää Parkanaa.

Etelä-Pirkanmaan Akaan ja Kylmäkosken kotitalouksille Tampere on ensisijainen asiointikeskus. Valkeakoskella 67 prosenttia ostajatalouksista asioi kotikunnassaan. Valkeakoski kuuluu pääosin omaan vaikutuspiiriinsä, koska muista kunnista ei sinne mainittavasti asioida. Valkeakoski on merkittävä Tampereen kaupunkiseudun ulkopuolinen keskus, joka ”kilpailee” seutukunnan asiakasvirroista Akaan Toijalan keskuksen kanssa. Kylmäkosken asiointivirrat suuntautuivat Tampereen lisäksi merkittävästi Akaaseen ja Urjalaan. Urjalassa suurin osa asioinneista tapahtui kotikunnassa, mutta Tampereen lisäksi merkittävästi asiointia suuntautui myös maakuntarajan yli Forssaan (17 %).

Suurimmassa osassa *Ylä-Pirkanmaan* kunnista ostajataloudet asioivat pääosin asuinkunnassa. Tampere on kuitenkin järjestään asioinnin ”kakkoskeskus” lukuun ottamatta Virtoja, josta suuntautuu asiointia oman kunnan jälkeen eniten maakuntarajan yli Töysään. Myös Ruovedeltä asioidaan Töysään jonkin verran, hieman myös Seinäjoelle. Töysä on Virtojen ja Ruoveden ostajatalouksille merkittävä asiointikeskus. Asioinnin suhteen omavaraisin on Mänttä-Vilppula, jonne suuntautuu 64 prosenttia kunnan ostajatalouksista. Mänttä-Vilppulasta asiointia suuntautuu Tampereen jälkeen myös jonkin verran Keski-Suomen puolelle Keuruulle ja Jämsään. Omavarainen Mänttä-Vilppula muodostaa ostajatalouksien asioinnin suhteen oman vaikutusalueensa. Orivedellä asioinnin suuntautuminen omaan kuntaan on hieman suurempaa kuin Tampereelle suuntautuva asiointi. Orivesi kuuluukin vahvasti Tampereen vaikutusalueeseen. Juupajoki kuuluu Tampereen lisäksi vahvasti myös Oriveden vaikutusalueeseen, koska Juupajoelta suuntautuu Orivedelle eniten asiointia Tampereen jälkeen.

Lounais-Pirkanmaan ostajataloudet suuntasivat vähiten kohti Tamperetta. Sastamalassa on vahva yritys- ja palvelurakenne, minkä vuoksi yli kaksi kolmasosaa Sastamalan ostajatalouksista asioi omassa kunnassa. Sastamalan Vammalan keskusta voidaankin pitää Lounais-Pirkanmaan vahvana seutukuntakeskuksena. Sen vaikutusalueeseen kuuluvat vahvasti Äetsän ja Mouhijärven alueet. Lounais-Pirkanmaalta asioidaan paljon myös maakuntarajan toisella puolella Huittisissa. Etenkin Punkalaitumen ostajataloudet tukeutuvat vahvasti Huittisten tarjontaan. Huittinen onkin merkittävä aluekeskus Punkalaitumelaisille ja Punkalaidun kuuluu – ainakin vertailun perusteella – enemmän Huittisten kuin Sastamalan vaikutusalueeseen.

Maakuntarajan vaihtumisalueet

Ostajatalouksien asioinnin suuntautumisen suhteen maakuntaraja on häilyvä tietyillä alueilla. Selvimmin toiminnallisen maakuntarajan vaihtumisvyöhyke on erotettavissa Lounais-Pirkanmaalla Punkalaitumella. Punkalaidun kuuluu asioinnin suuntautumisen perusteella vahvasti Satakuntaan kuuluvan Huittisten vaikutusalueeseen. Punkalaitumen ostajatalouksien asiointisuunnat hajautuvat tasaisesti, mikä kertoo muutaman vahvan asiointikeskuksen vetovoimasta. Huittisista haetaan eniten yksityisiä lääkäripalveluita, huonekaluja, vaatteita ja jalkineita, kodin elektroniikkaa sekä silmä- ja piilolaseja. Tampereeseen tukeudutaan kulttuuripalveluissa, lasten vaatteissa ja autojen hankinnassa.

Maakuntarajan vaihtumista on erotettavissa myös Etelä-Pirkanmaalla Urjalassa, josta suuntautuu merkittävästi asiointia Hämeen Forssaan. Forssasta haetaan eniten autoja, vaatteita sekä kodin elektroniikkaa. Myös Pirkanmaan pohjoisosista asiointivirrat suuntautuvat maakuntarajan yli Etelä-Pohjanmaan Töysään. Töysä on merkittävä asiointikeskus virtolaisille, ruoveteläisille ja kihniöläisille. Töysässä asiointia selittää Tuurin kauppakylä, jossa vieraillee valtakunnallisesti yli kuusi miljoonaa kävijää vuodessa. Töysästä haetaan erityisesti naisten, lasten ja miesten vaatteita sekä jalkineita. Mänttä-Vilppulasta ja Juupajoelta asioidaan jonkin verran Keski-Suomen puolelle Jämsään ja Keuruulle. Keski-Suomesta haetaan hieman vaatteita ja jalkineita, kodin elektroniikkaa, huonekaluja ja autoja.

Taulukko 1. Asioinnin (yhteensä) suuntautuminen vertailukunnista vuonna 2006

Asuinkunta	Omaan kuntaan suuntautuva asiointi vuonna 2006 (%)	(%)	1. muu asiointikeskus	(%)	2. muu asiointikeskus	(%)	3. muu asiointikeskus	(%)
<i>Luoteis-Pirkanmaa</i>								
Hämeenkyrö	31	60	Tampere		Ikaalinen	3	Ylöjärvi	1
Ikaalinen	48	39	Tampere		Hämeenkyrö	5	Parkano	5
Kihniö	17	43	Parkano		Tampere	15	Töysä	13
Parkano	72	23	Tampere		Ikaalinen	2	Seinäjoki	1
<i>Kaakkois-Pirkanmaa</i>								
Kuhmalahti	6	60	Tampere		Kangasala	27	Orivesi	4
Pälkäne	17	57	Tampere		Kangasala	17	Hämeenlinna	4
<i>Etelä-Pirkanmaa</i>								
Akaa	37	55	Tampere		Valkeakoski	4	Lempäälä	1
Kylmäkoski	16	41	Tampere		Akaa	21	Urjala	12
Urjala	48	32	Tampere		Forssa	17	Kylmäkoski	1
Valkeakoski	67	32	Tampere		Helsinki	1	Hämeenlinna	0
<i>Lounais-Pirkanmaa</i>								
Sastamala	69	25	Tampere		Huittinen	4	Nokia	2
Punkalaidun	18	32	Huittinen		Sastamala	16	Tampere	16
<i>Ylä-Pirkanmaa</i>								
Juupajoki	13	42	Tampere		Orivesi	38	Jämsä	1
Mänttä-Vilppula	64	20	Tampere		Jämsä	6	Keuruu	4
Orivesi	50	49	Tampere		Helsinki	1	Kangasala	0
Ruovesi	47	40	Tampere		Töysä	6	Virrat	3
Virrat	54	24	Töysä		Tampere	16	Seinäjoki	2

Tuoteryhmän vaikutus asioinnin suuntautumiseen

Yleissilmäys eri tuoteryhmien hakemiseen osoittaa, että asiointikäyttäytymisessä on muutamia yleisiä trendejä tiettyjen tuoteryhmien osalta. *Kulttuuripalvelut* haettiin isoista keskuksista. Pirkanmaan tapauksessa suurin osa ostajatalouksista suuntasi Tampereelle ja merkittävimpiin seutukuntakeskuksiin. Pirkanmaalta käytiin hieman myös Turussa ja Helsingissä. *Myös yksityiset lääkäri- ja terveyspalvelut, kodin tietotekniikka, huonekalut ja autot* haettiin omaa asuinkuntaa kauempaa: useimmiten Tampereelta ja seutukunta- tai aluekeskuksesta. Yleisenä trendinä on, että erikoistuotteet ja -

palvelut haettiin oman kunnan ulkopuolelta. Toisin sanoen, mitä erikoistuneempi tuote tai palvelu sitä suuremmasta keskuksista se noudettiin. Tutkimuskunnat olivat omavaraisimpia juuri tavallisten kulutustavaroiden, kuten *vaatteiden ja jalkineiden, kodinkoneiden ja -elektroniikan* sekä *silmä- ja piilolasien* tarjonnassa. *Alkoholi* noudettiin selvimmin omasta asuinkunnasta.

Työpaikan sijainti

Suuren Vaikutusalueutkimuksen 2006 tekemän kyselyn mukaan suurin osa työpaikoista sijaitsi kotitalouksien asuinkunnassa. Kotitaloudessa toiseksi eniten ansaitsevan työpaikka sijaitsi pääasias-
sa asuinkunnassa ja eniten ansaitsevan työpaikka sijaitsi puolestaan useammin oman kunnan ulko-
puolella. Seutukuntakohtainen tarkastelu osoittaa, että Tampere on keskimäärin jokaiselle Pirkan-
maan seutukunnalle tärkein muu työpaikkakeskus. Seutukohtainen tarkastelu on kuitenkin vain
suuntaa-antava, koska kuntien väliset erot työmatkojen suuntautumisessa ovat hyvin suuria seutu-
kuntien sisällä. Yleishavaintona voidaan kuitenkin mainita, että liikuttaessa maakuntakeskuksesta
kauemmaksi kohti maakunnan reunakuntia, Tampereen merkitys oman kunnan jälkeen tärkeimpänä
työpaikkakeskuksena laimenee selvästi.

Kaakkois-Pirkanmaan kunnat kuuluvat työssäkäynnin suhteen vahvasti Tampereen vaikutusaluee-
seen. Kuhmalahden ostajatalouksien työpaikoista reilu viidennes sijaitsi kyselyn tietojen mukaan
Tampereella ja pälkäneläisten vastaava osuus oli 17 prosenttia. Myös Kangasala on tärkeä työpaik-
kojen sijaintikeskus etenkin kuhmalahtelaisille, koska 19 prosenttia kyseisten ostajatalouksien työ-
paikoista sijaitsi Kangasalla. Kuhmalahtelaisien työpaikat sijaitsivat omassa kunnassa noin joka
toisella, kun puolestaan pälkäneläisten työpaikat sijaitsivat Pälkäneellä 77 prosenttisesti.

Myös *Etelä-Pirkanmaan* kunnille Tampere on merkittävä työpaikka-asioinnin keskus oman kunnan
lisäksi. Suhteellisesti eniten Etelä-Pirkanmaalta käytiin töissä Tampereella Akaasta; 29 prosenttia
akaalaisten työpaikoista sijaitsi Tampereella. Akaasta suuntautui työmatkaliikennettä jonkin verran
myös Valkeakoskelle. Kaikista vertailukunnista vähiten omavarainen työpaikkojen sijainnin suh-
teen oli Kylmäkoski, jossa vain 47 prosenttia työpaikoista sijaitsi omassa kunnassa. Kylmäkoske-
laisten työpaikoista joka neljäs sijaitsi Akaassa, 12 prosenttia Tampereella ja 10 prosenttia Urjalas-
sa. Etelä-Pirkanmaan työpaikkaomavaraisin kunta oli kyselyn tietojen perusteella Urjala ja Valkea-
koski. Tosin Urjalan työpaikkatietojen puuttuvan tiedon osuus on huomattavan suuri.

Luoteis-Pirkanmaalta ainoastaan Hämeenkyröstä käydään paljon töissä Tampereella. Hämeenkyrö-
läisten työpaikoista hieman yli puolet sijaitsi omassa kunnassa, Tampereella sijaitsi joka neljäs työ-
paikka ja Ylöjärvelläkin 11 prosenttia hämeenkyröläisten työpaikoista. Ikaalisissa tärkein työpaik-
kakeskus oman kunnan lisäksi on Hämeenkyrö. Tampereellekin suuntautuu jonkin verran työmat-
koja Ikaalisista. Parkano on hyvin työpaikkaomavarainen kunta; 97 prosenttia parkanolaisten työ-
paikoista sijaitsi omassa kunnassa ja vain pieni osa suuntasi Ikaalisiin töihin. Myös noin neljännes
kihniöläisten työpaikoista sijaitsi Parkanossa, mikä korostaa kulutusasioinnin ohella Parkanon pai-
noarvoa Kihniön ostajatalouksille.

Myös *Lounais-Pirkanmaan* kunnissa Tampereen rooli tärkeänä työpaikkakeskuksena on pieni. Sas-
tamalassa 90 prosenttia työpaikoista sijaitsi omassa kunnassa ja Tampereelle suuntasi 10 prosenttia
ostajatalouksista. Punkalaitumelta ei suuntaudu työmatkoja juurikaan maakunnan keskukseseen vaan
pikemminkin maakuntarajan yli Huittisiin (9 %) ja naapurikuntaan Sastamalaan (6 %).

Ylä-Pirkanmaalla ainoastaan orivesiläisille Tampere on tärkein työpaikkakeskus oman kunnan jäl-
keen. Reilu neljännes oriveteläisistä sanoi käyvänsä töissä Tampereella. Työpaikkaomavaraisimpia

kuntia Ylä-Pirkanmaalla ovat Mänttä-Vilppula ja Virrat, joista suuntautuu oman kunnan ulkopuolelle vain vähän työmatkaliikennettä. Mänttä-Vilppulasta käydään töissä jonkin verran maakuntarajan toisella puolen Keski-Suomen Jämsässä (6 %) ja Virroilta suunnataan Etelä-Pohjanmaalle Ähtäriin (5 %). Juupajokelaisille tärkein työpaikkakeskus oman kunnan jälkeen oli Orivesi.

Taulukko 2. Työpaikka-asioinnin suuntautuminen vertailukunnissa vuonna 2006 (huom! Tiedot vain suuntaa-antavia, koska lähdetiedoissa paljon puuttuvia työpaikkojen sijaintitietoja)

Asuinkunta	Omaan kuntaan suuntautuva työpaikka-asiointi vuonna 2006 (%)	(%)	Tärkein muu työpaikka-asiointikeskus	Muu tärkeä työpaikka-asiointikeskus	(%)
<i>Luoteis-Pirkanmaa</i>	76	10	<i>Tampere</i>		
Hämeenkyrö	51	25	Tampere	Ylöjärvi	11
Ikaalinen	79	9	Hämeenkyrö	Tampere	8
Kihniö	79	21	Parkano		
Parkano	97	3	Ikaalinen		
<i>Kaakkois-Pirkanmaa</i>	74	17	<i>Tampere</i>		
Kuhmalahdi	54	21	Tampere	Kangasala	19
Pälkäne	77	17	Tampere	Kangasala	6
<i>Etelä-Pirkanmaa</i>	76	18	<i>Tampere</i>		
Akaa	59	29	Tampere	Valkeakoski	5
Kylmäkoski	47	25	Akaa	Tampere	12
Urjala	94	6	Tampere		
Valkeakoski	84	16	Tampere		
<i>Lounais-Pirkanmaa</i>	89	9	<i>Tampere</i>		
Sastamala	90	10	Tampere		
Punkalaidun	80	9	Huittinen	Sastamala	6
<i>Ylä-Pirkanmaa</i>	57	5	<i>Tampere</i>		
Juupajoki	71	13	Orivesi	Tampere	7
Mänttä-Vilppula	94	6	Jämsä		
Orivesi	79	21	Tampere		
Ruovesi	100		Ei tietoa		
Virrat	92	5	Ähtäri	Ruovesi	3

Yhteenveto

Pirkanmaa on muodostunut varsin selkeästi Tampereen vaikutusalueen ympärille. Pirkanmaata voidaan pitää kulutusasioinnin ja työpaikka-asioinnin perusteella vahvasti Tampereen ympärille rakentuneena toiminnallisena maakuntana. Maakuntakeskuksen vetovoima sekä asioinnin suunnan että työpaikkojen sijainnin suhteen vaimenee maakunnan reuna-alueita kohti siirryttäessä. Eniten Tampereen vetovoima ilmenee luonnollisesti Tampereen seudulla. Myös Kaakkois- ja Etelä Pirkanmaan kunnat kuuluvat vahvasti Tampereen vaikutusalueeseen työssäkäynnin ja kulutusasioinnin perusteella. Etelä-Pirkanmaan pienempänä seutukuntakeskuksena voidaan pitää Valkeakoskea, joka on merkittävin Tampereen ulkopuolinen keskus. Myös Akaan Toijala toimii tärkeänä aluekeskuksena

Etelä-Pirkanmaalla. Hämeen maakunnassa sijaitseva Forssa on tärkeä aluekeskus etenkin urjalalaisille.

Luoteis-Pirkanmaalta suuntautuu paljon asiointia Tampereelle. Etenkin Hämeenkyröstä, joka tukeutuu kulutus- ja työpaikka-asioinnissa paljon Tampereeseen. Luoteis-Pirkanmaan selkeä seutukuntakeskus on Parkano, johon etenkin Kihniön asiointivirrat suuntautuvat. Ylä-Pirkanmaalta Orivedeltä suuntautuu eniten kotitalouksien asiointivirtoja Tampereelle. Juupajoen aluekeskus on puolestaan Orivesi vaikka asiointia ja työmatkaliikennettä suuntautuu merkittävästi myös maakuntakeskukseen. Mänttä-Vilppula muodostaa pääosin oman vaikutusalueensa. Virroilta asioidaan merkittävästi maakuntarajan yli Töysään ja jonkin verran työmatkoja suuntautuu myös Ähtäriin – Tampereen vaikutus näyttäisi olevan pienintä juuri Virroilla. Lounais-Pirkanmaalla Sastamalaa (etenkin Vammalan keskusta) voidaan pitää seutukuntakeskuksena. Tosin Tampereen vaikutus Lounais-Pirkanmaallakin on vahva. Tärkeä aluekeskus etenkin punkalaitumelaisille sekä työpaikkojen sijainnin että kulutusasioinnin suhteen on Satakunnassa sijaitseva Huittinen.

Maakuntakeskuksen sekä seutukunta- ja aluekeskusten hierarkia on hyvin selkeä Pirkanmaalla asiointivirtojen suuntautumisen perusteella. Kaikille Pirkanmaan kunnille Tampere on tärkeä asiointikeskus. Kuudelle vertailukunnalle se oli jopa merkittävämpi asiointikeskus kuin oma kuntakeskus ja suurimmalle osalle vähintään toiseksi merkittävin asiointikeskus. Työpaikkojen sijainnin suhteen Tampere on merkittävä, mutta pääosin työpaikat sijaitsivat omassa kunnassa, seutukuntakeskuksessa tai lähimmässä aluekeskuksessa.

Aiemmin laaditun Pirkanmaan asiointi- ja vaikutusalue tutkimuksen 2000 keskeisenä tuloksena oli Tampereen seudun vaikutusalueen vahvistuminen suhteessa muihin kuntiin. Tuloksien ja tarkkojen lukujen vertailua aiemman tutkimuksen ja tämän selvityksen kesken ei ole mielekästä tehdä, koska aineistot eroavat toisistaan paljon sekä kattavuudeltaan että laadultaan. Lisäksi on tapahtunut paljon kuntaliitoksia, jotka vaikeuttavat aineistojen vertailua. Yleisellä tasolla voidaan kuitenkin vertailla asioinnin suuntautumisen trendejä ja volyymimuutoksia.

Aikaisemman tutkimuksen mukaan Tampere oli ensisijaisena keskuksena tutkimuskunnista ainoastaan Kuhmalahdelle ja Pälkäneelle. Nyt tehdyn selvityksen mukaan Tampere oli ensisijainen keskus Kuhmalahden ja Pälkäneen lisäksi Hämeenkyrölle, Kylmäkoskelle, Akaalle ja Juupajoelle. Myös Orivedellä asiointiosuudet Tampereelle alkavat olemaan saman suuruisia omaan keskukseseen suuntautuvan asioinnin kanssa. Tämän perusteella voidaankin todeta, että Tampereen vaikutusalue asioinnin ja työssäkäynnin suhteen on entisestään laajentunut ja vahvistunut Pirkanmaalla.

Pirkanmaan asiointi- ja vaikutusalue tutkimuksen 2000 mukaan Juupajoen ensisijainen aluekeskus oli vuoden 1999 haastatteluaineiston perusteella Orivedellä, mutta tämän selvityksen tiedot viittaavat siihen, että Juupajoen ensisijaiseksi keskuksiksi on noussut Oriveden ohi Tampere. Aiemman tutkimuksen mukaan myös Kylmäkosken tärkein aluekeskus oli Akaan Toijalan keskus, mutta nyt Tampereen osuus kylmäkoskelaisten asioinneista näyttää nousseen selvästi merkittävimmäksi. Tampereen vetovoima näyttäisi laajentuneen kaikkien muidenkin tutkimuskuntien osalta aiempaan tutkimukseen nähden. Selkeitä maakunnallisten vaikutusalueiden vaihtumisvyöhykkeitä ovat edelleen Huittinen ja Forssa, joista etenkin Forssa näyttää menettäneen urjalalaisten asiointiosuutta Tampereelle. Punkalaitumelaisten asiointiosuudet Huittisiin ja Tampereelle näyttäisivät säilyneen entisellään. Yhteenvetona voidaan todeta, että maakuntakeskuksen asema suhteessa seutukunta- ja aluekeskuksiin on vahvistunut ja keskusten hierarkia entisestään selkiytynyt.

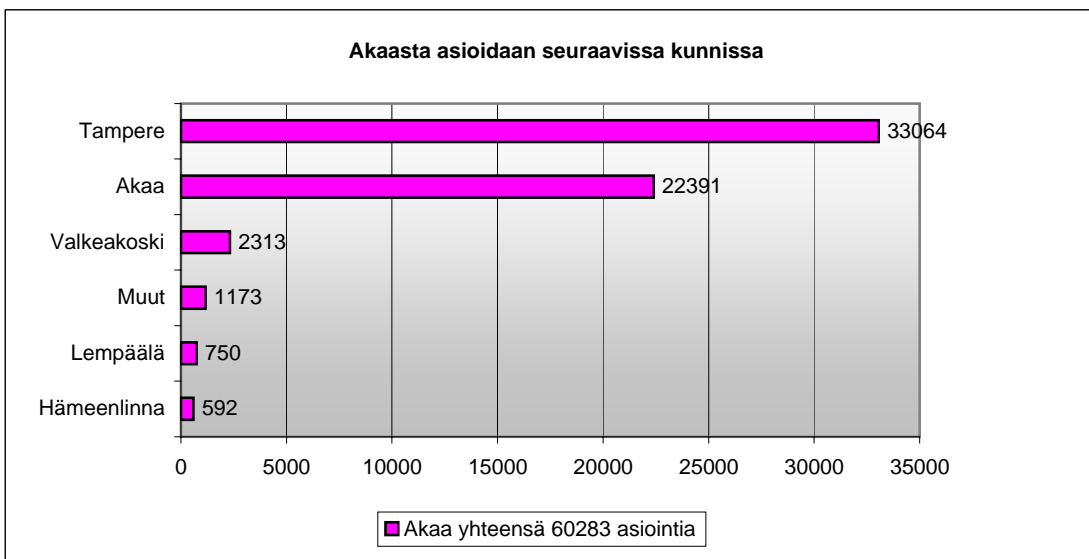
LIITTEET

AKAA

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Akaa	Valkeakoski	Lempäälä	Hämeenlinna	Muut	
naisten vaatteet	52	25					23
miesten vaatteet	56	17		5			22
lasten vaatteet	38	25				8	29
naisten jalkineet	50	25				6	19
miesten jalkineet	47	25					28
kodinkoneet	48	30	9				13
kodin viihde-el.	67	12	7				14
kodin tietotek.	60	11					29
huonekalut ja sis.	42	22	7			8	21
silmä- ja piilolasit	23	57					20
alkoholi	6	73		8			13
uusi auto							100
käytetty auto	37	18	5				40
yksit. lääkäripalv.	57	16	11				16
kulttuuripalv.	59	18				7	16
työpaikan sij.1	26	42	6			9	17
työpaikan sij.2	16	49					35

Muut = Kylmäkoski, Helsinki

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Akaasta asioidaan eniten Tampereelle. Noin 55 prosenttia kaikista asioinneista suuntautui sinne. Vertailutuoteryhmistä ainoastaan silmä- ja piilolaseja sekä alkoholia haetaan useammin kotikunnasta kuin Tampereelta. Myös akaalaisten työpaikkoja sijaitsee paljon Tampereella. Valkeakoskelle suuntautuu jonkin verran asiointia Akaasta.

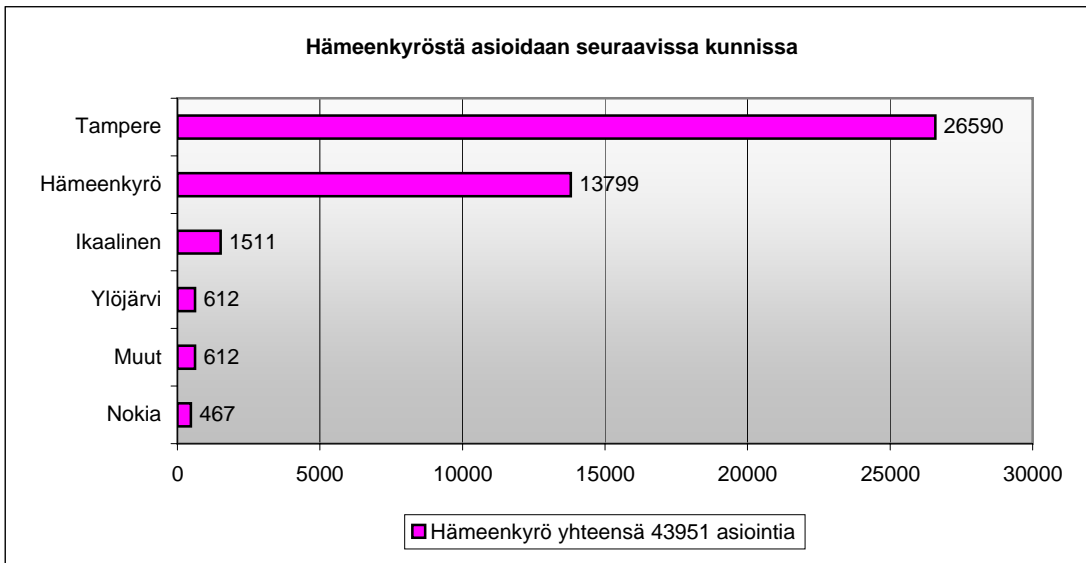
HÄMEENKYRÖ

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Ikaalinen	Hämeenkyrö	Nokia	Ylöjärvi	Muut	
naisten vaatteet	66	7	10				17
miesten vaatteet	64	7	15				14
lasten vaatteet	60	6	6				28
naisten jalkineet	69		13				18
miesten jalkineet	66		14				20
kodinkoneet	63		26				11
kodin viihde-el.	66		21				13
kodin tietotek.	62	6	14				18
huonekalut ja sis.	59	12	9		6		14
silmä- ja piilolasit	28		57				15
alkoholi			77				23
uusi auto	46	5				9	40
käytetty auto	40		8	6		7	39
yksit. lääkäripalv.	32		43				25
kulttuuripalv.	71		9			6	14
työpaikan sij.1	24		49	8			19
työpaikan sij.2	15	8	37		18		22

Muut = Helsinki, Vammala

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan merkittävin keskus hämeenkyröläisten asiointien suuntautumisessa on Tampere. Silmälasien, alkoholin sekä yksityisten lääkäri- ja terveystalvelujen hankinnan osalta asiointit suuntautuvat selkeimmin omaan keskukseen eli Hämeenkyröön. Keskusten osuuksien väliseen vertailuun vaikuttaa eri tuoteryhmien merkitysten painotus.

Työpaikat sijaitsevat pääosin omassa kunnassa, mutta myös Tampereella on paljon hämeenkyröläisten työpaikkoja.

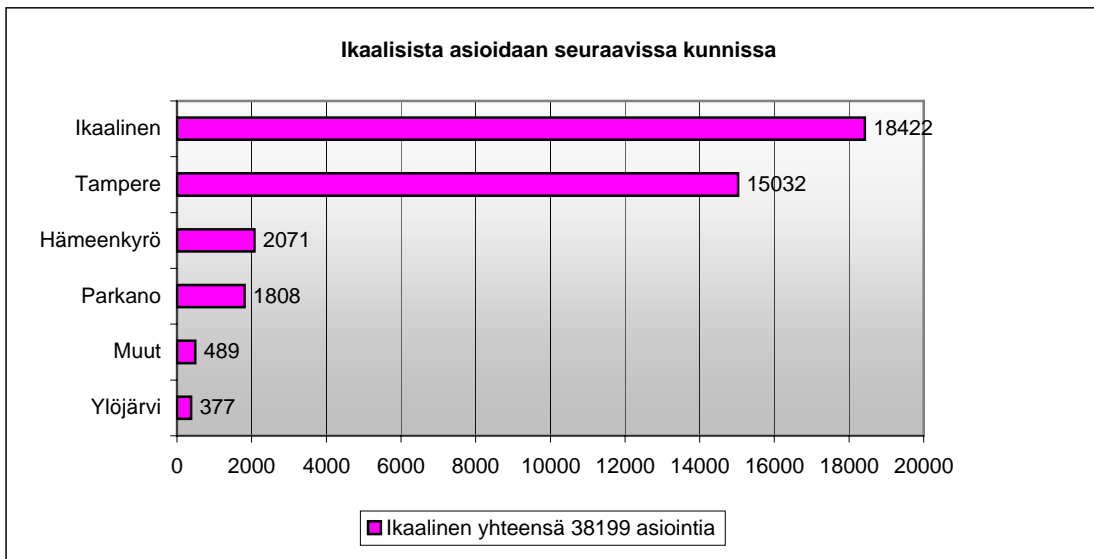

IKAALINEN

Tuoteryhmä	Keskuksen osuus asuinkunnan ostajista %						Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Ikaalinen	Parkano	Hämeenk.	Ylöjärvi	Muut	
naisten vaatteet	56	22	7				15
miesten vaatteet	51	28					21
lasten vaatteet	37	27	8				28
naisten jalkineet	36	46	6				12
miesten jalkineet	35	46					19
kodinkoneet	29	50	7	6			8
kodin viihde-el.	52	22		5			21
kodin tietotek.	33	39					28
huonekalut ja sis.	23	45	14		7		11
silmä- ja piilolasit	23	35	8	22			12
alkoholi		72	5	6			17
uusi auto	38	15				18	29
käytetty auto	32	18	6			9	35
yksit. lääkäripalv.	27	41		18			14
kulttuuripalv.	56	23					21
työpaikan sij.1	8	66		9	5		12
työpaikan sij.2	7	72		7			14

Muut = Kankaanpää, Vammala

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Ikaalisten asiointi suuntautuu eniten omaan kuntaan ja merkittävästi Tampereelle. Tampereelta haetaan eniten kulttuuripalveluita, viihde-elektroniikkaa, vaatteita ja autoja. Alkoholi, kodinkoneet, jalkineet, huonekalut sekä silmä- ja piilolasit haetaan pääasiassa kotikunnasta. 39 prosenttia asioinnista suuntautuu Tampereelle. Työpaikat sijaitsevat pääsosan Ikaalisissa, mutta jonkin verran myös Hämeenkyrössä ja Tampereella.

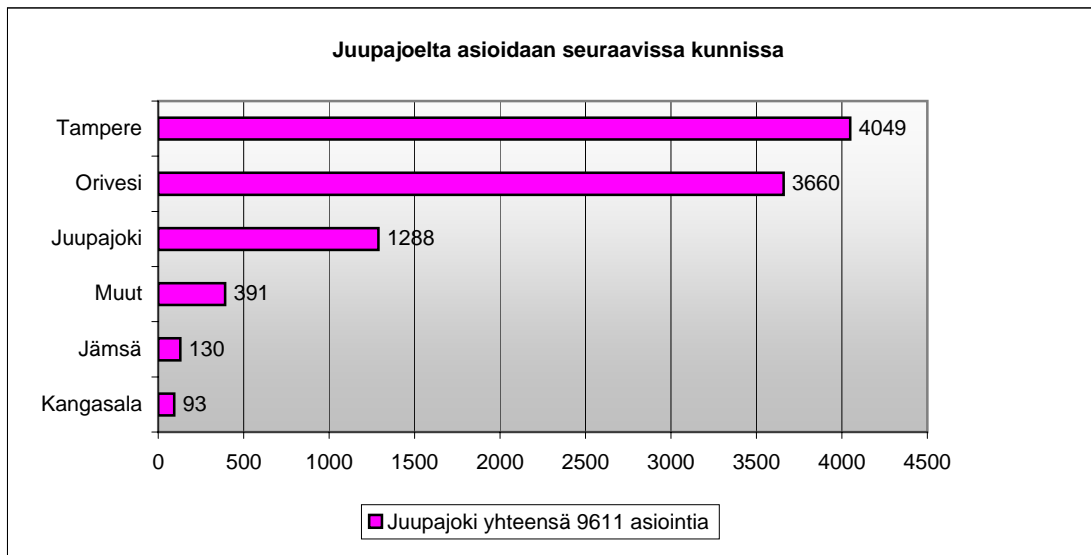

JUUPAJOKI

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						
	Tampere	Kangasala	Juupajoki	Orivesi	Jämsä	Muut	Puuttuva tieto (%)
naisten vaatteet	43			48			9
miesten vaatteet	39			43			8
lasten vaatteet	25			63			2
naisten jalkineet	44			32	7		7
miesten jalkineet	43			48	5		4
kodinkoneet	41		38	8		8	5
kodin viihde-el.	43		29	6			22
kodin tietotek.	34			31		13	22
huonekalut ja sis.	43			26		7	24
silmä- ja piilolasit	33			51			16
alkoholi				79			21
uusi auto	43				7		50
käytetty auto	38			19		12	31
yksit. lääkäripalv.	34	14	9	20			23
kulttuuripalv.	68		5	8		5	14
työpaikan sij.1	5		66	11		8	10
työpaikan sij.2	7		52	11		7	23

Muut = Töysä, Mänttä, Keuruu, Helsinki, Längelmäki

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan merkittävimmät keskuksat juupajokisille ovat Tampere ja Orivesi: kulutusasioinnin suhteen tärkeämpiä kuin oma kunta. Työpaikat sijaitsevat pääosin omassa kunnassa.

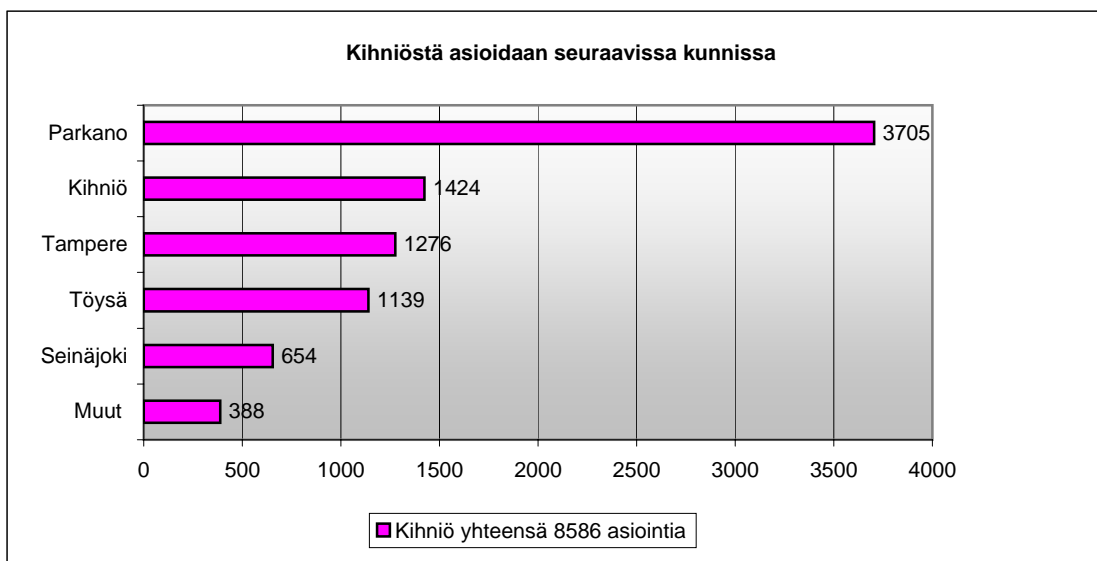
KIHNIÖ

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						
	Tampere	Kihniö	Parkano	Töysä	Seinäjoki	Muut	Puuttuva tieto (%)
naisten vaatteet	11	16	22	18	16		17
miesten vaatteet	12	10	29	22	10		17
lasten vaatteet	7	11	22	30	7		23
naisten jalkineet	13		18	35	5	8	21
miesten jalkineet	12	9	28	28			23
kodinkoneet	8	12	59	6		6	9
kodin viihde-el.	16	7	29	16		7	25
kodin tietotek.	20		30	7		7	36
huonekalut ja sis.	11		59				30
silmä- ja piilolasit			62	7			31
alkoholi			70				30
uusi auto	9		13		31	6	41
käytetty auto	14	8	8		19	15	36
yksit. lääkäripalv.	25	5	30		8	5	27
kulttuuripalv.	35	19	11		8	5	22
työpaikan sij.1		62	17				21
työpaikan sij.2		55	14				31

Muut = Helsinki, Jyväskylä, Kankaanpää, Virrat, Ikaalinen, Hämeenkyrö, Vaasa, Pori

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Kihniöstä asiointit suuntautuvat enimmäkseen Parkanoon. Suurin osa vertailutuotteista haetaan Parkanosta, eli naapurikunnasta. Etenkin kodin elektroniikka, huonekalut sekä silmä- ja piilolasit haetaan naapurikunnasta. Myös vaatteita haetaan Töysän lisäksi Parkanosta. Alkoholit ostetaan pääasiassa Parkanosta ja autoja haetaan merkittävästi Seinäjoelta.

Tampereelta haetaan eniten vain kulttuuripalveluita. Kihniöstä Parkanoon suuntautuva ostaminen on noin kolme kertaa suurempaa kuin Kihniöstä Tampereelle suuntautuvat ostokset. Ostajatalouksien työpaikat sijaitsevat pääosin omassa kunnassa, mutta paljon myös Parkanossa. Asioinnin suuntautuminen vahvasti Parkanoon kertoo Kihniön oman palvelu- ja yritys rakenteen ohuudesta.

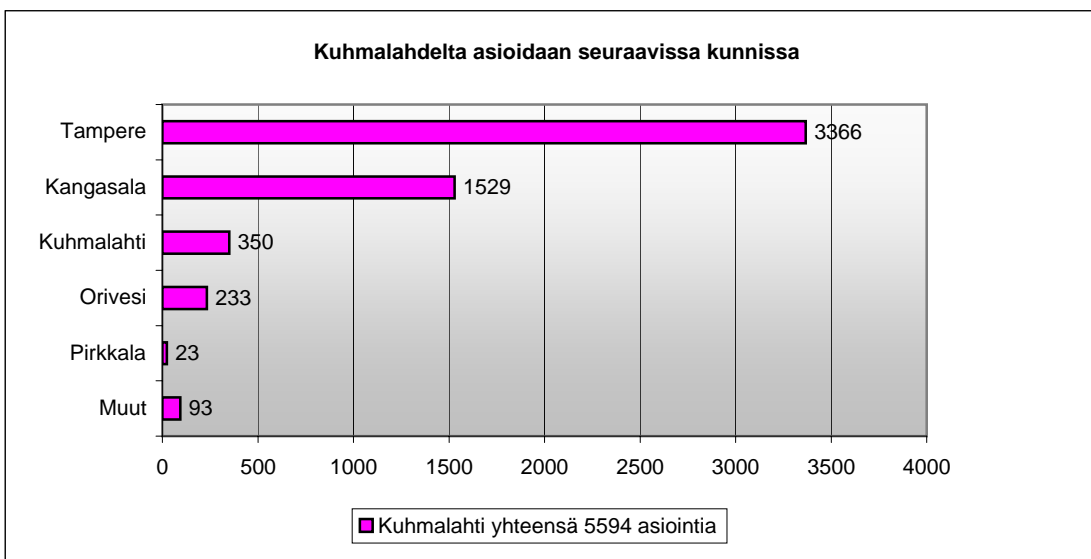
KUHMALAHTI

Tuoteryhmä	Keskusten osuus asuinkunnan ostajista %						
	Tampere	Kangasala	Kuhmalahti	Orivesi	Pirkkala	Muut	Puuttuva tieto (%)
naisten vaatteet	55	30		10			5
miesten vaatteet	57	29		9			5
lasten vaatteet	32	41					7
naisten jalkineet	66	14		9			11
miesten jalkineet	53	25		6			16
kodinkoneet	82	10					8
kodin viihde-el.	70	27					3
kodin tietotek.	64	9	9				18
huonekalut ja sis.	69	11		6			14
silmä- ja piilolasit	30	55		5	5		5
alkoholi	14	59		11		8	8
uusi auto	85						15
käytetty auto	71		7				12
yksit. lääkäripalv.	35	47	9				9
kulttuuripalv.	74					6	20
työpaikan sij.1	21	9	50			9	11
työpaikan sij.2	13	31	38				18

Muut = Lavia, Hauho, Luopioinen

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan kuhmalahtelaisille merkittävin keskus on Tampere. Lasten vaatteiden, silmälasien ja piilolasien, alkoholin oston ja yksityisten lääkäri- ja terveystalujen käytön osalta asiointi suuntautuu selkeimmin Kangasalle. Keskusten prosentiosuuksien väliseen vertailuun vaikuttaa eri tuoteryhmien merkitysten painotus.

Työpaikan sijainti ostajatalouksien eniten ja toiseksi eniten ansaitsevien osalta on selkeimmin oma keskus eli Kuhmalahti. Työssä käydään merkittävästi myös Tampereella ja Kangasalla.

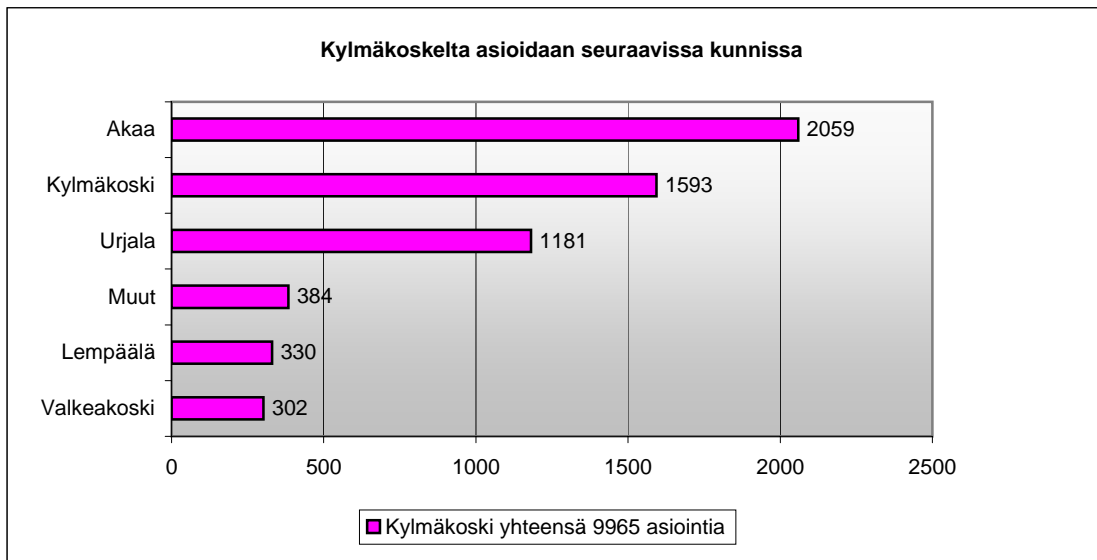

KYLMÄKOSKI

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						
	Tampere	Kylmäkos.	Urpala	Akaa	Lempäälä	Muut	Puuttuva tieto (%)
naisten vaatteet	40	27	7	10			16
miesten vaatteet	36	15	6	9	12	6	16
lasten vaatteet	17	26		22	9		26
naisten jalkineet	41	14		20		7	18
miesten jalkineet	39	10		6	6	6	33
kodinkoneet	38		22	22		9	9
kodin viihde-el.	45		10	14			31
kodin tietotek.	48			17		9	26
huonekalut ja sis.	31	27	15				27
silmä- ja piilolasit	17		27	37		7	12
alkoholi			21	39	12	9	19
uusi auto	32		11			22	35
käytetty auto	41	14		7			38
yksit. lääkäripalv.	48	7	15	7			23
kulttuuripalv.	52			12		12	24
työpaikan sij.1	18	46	7	14		7	8
työpaikan sij.2		32	11	32			25

Muut = Forssa, Hämeenlinna, Turku, Helsinki

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Kylmäkoskelta asioidaan eniten Tampereelle. Tampereelle suuntautuu yli 40 prosenttia kaikista asioinneista ja sieltä haetaan eniten kulttuuri- ja lääkäripalveluita, kodin elektroniikkaa, vaatteita ja jalkineita sekä autoja. Liki kaikkien tuoteryhmien osalta Tampereella asioidaan eniten. Myös Akaaseen suuntautuu enemmän asiointia kuin kotikuntaan. Akaassa käydään paljon myös töissä Kylmäkoskelta. Kylmäkosken palvelu- ja yritysraakenne on melko ohut sen suhteen, että 84 prosenttia asioinneista suuntautuu kunnan ulkopuolelle.

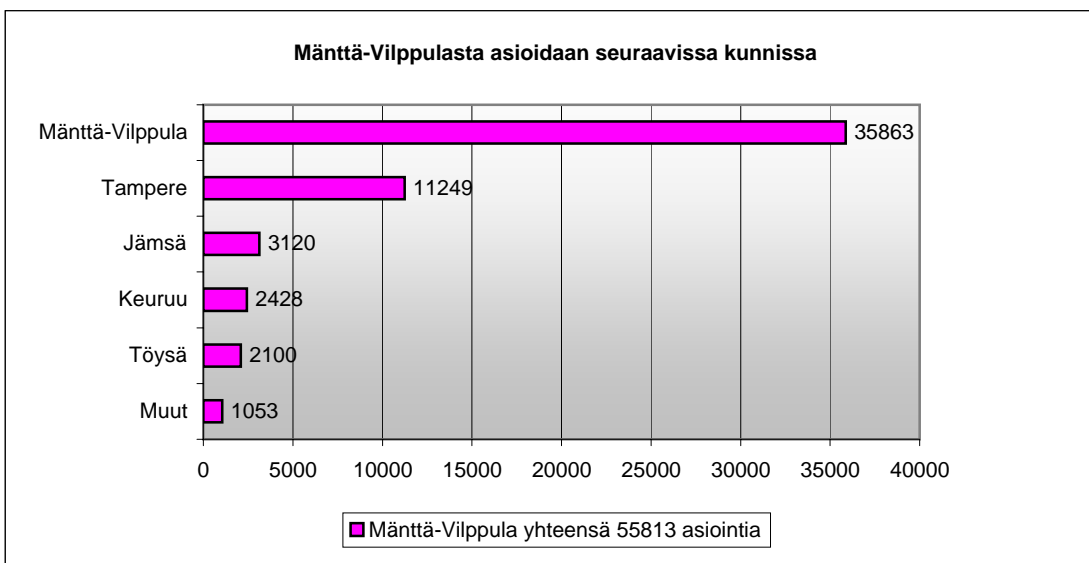

MÄNTTÄ-VILPPULA

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Mänt.-Vilp.	Keuruu	Jämsä	Töysä	muut	
naisten vaatteet	23	44	7	6	5		15
miesten vaatteet	20	46	6		7		21
lasten vaatteet	21	32		5	8		34
naisten jalkineet	17	35		16	7		25
miesten jalkineet	23	25		14	8		30
kodinkoneet	18	62	5				15
kodin viihde-el.	22	44	6		8	6	14
kodin tietotek.	17	47			5		31
huonekalut ja sis.	16	33	20	9			22
silmä- ja piilolasit		83					17
alkoholi		75					25
uusi auto	12	17	7	9		11	44
käytetty auto	20	33	5	7		6	29
yksit. lääkäripalv.	16	73					11
kulttuuripalv.	39	41				7	13
työpaikan sij.1		71		8			21
työpaikan sij.2		70					30

Muut = Jyväskylä, Helsinki

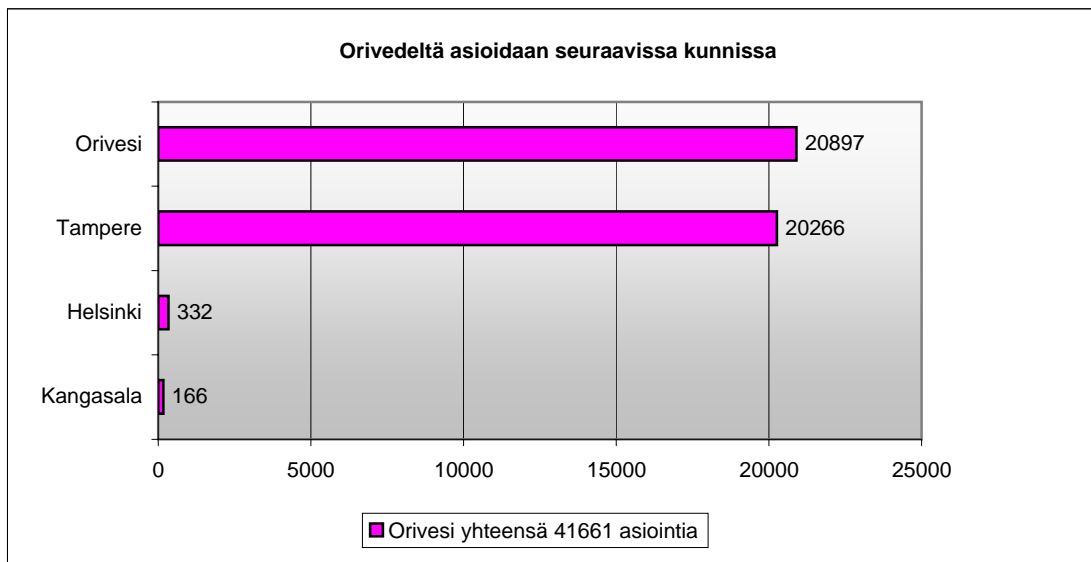
Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Mänttä-Vilppulan asioinnit suuntautuvat pääosin omiin kuntakeskuksiin jokaisen vertailun tuoteryhmän osalta. Etenkin yksityiset lääkäripalvelut, alkoholi, silmä- ja piilolasit sekä kodinkoneet haetaan kotikunnasta. Merkittävimmin kunnan ulkopuolinen asiointi suuntautuu Tampereelle, josta haetaan etenkin kulttuuripalveluita, kodin viihde-elektroniikkaa, vaatteita ja jalkineita. Maakuntarajan ulkopuolella asioidaan merkittävimmin Jämsässä ja Keuruulla. Työpaikan sijainti ostajatalouksien eniten ja toiseksi eniten ansaitsevien osalta on selkeästi oma kunta.

ORIVESI

Tuoteryhmä	Keskuksen osuus asuinkunnan ostajista %				Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Orivesi	Kangasala	Helsinki	
naisten vaatteet	46	42			12
miesten vaatteet	45	42			13
lasten vaatteet	30	49			21
naisten jalkineet	53	32			15
miesten jalkineet	38	39			23
kodinkoneet	55	30			15
kodin viihde-el.	62	16			22
kodin tietotek.	40	40		6	14
huonekalut ja sis.	49	40			11
silmä- ja piilolasit	12	70			18
alkoholi	8	77			15
uusi auto	45	10			45
käytetty auto	36	20			44
yksit. lääkäripalv.	47	24	5		24
kulttuuripalv.	56	24		5	15
työpaikan sij.1	19	56			25
työpaikan sij.2	11	60			29

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Orivedeltä asiointit suuntautuvat pääasiassa kotikuntaan ja Tampereelle; kumpaankin noin puolet asioinneista. Selkeästi Orivettä enemmän haetaan Tampereelta ainoastaan kulttuuripalveluita, yksityisiä lääkäripalveluita, viihde-elektroniikkaa ja naisten jalkineita. Oriveteläisten työpaikkoja sijaitsee jonkin verran Tampereella.

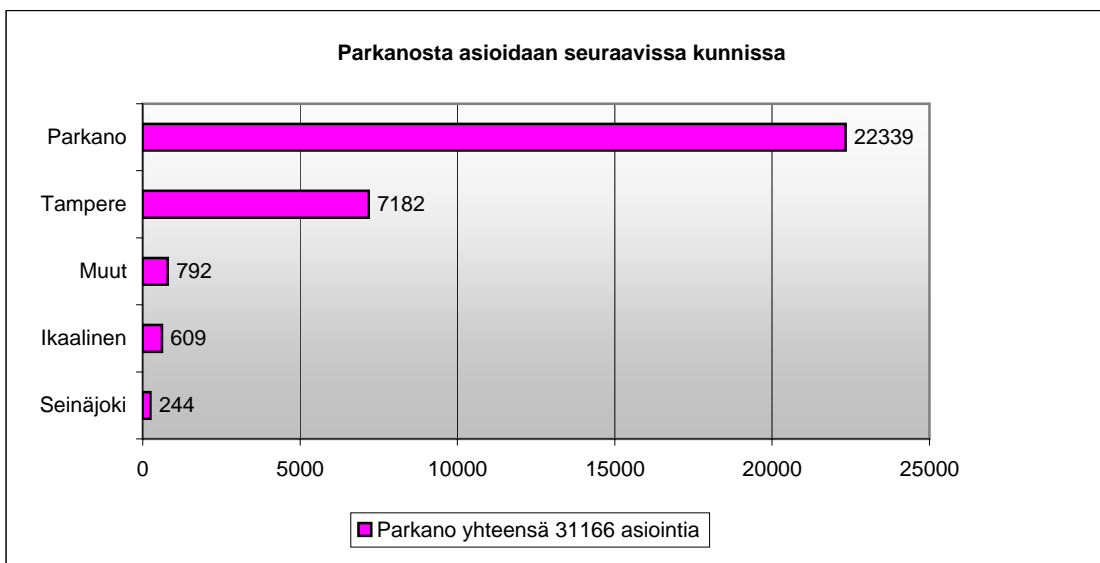

PARKANO

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %					Puut. tieto (%)
	Tampere	Parkano	Seinäjoki	Ikaalinen	Muut	
naisten vaatteet	36	40				24
miesten vaatteet	38	36	5			21
lasten vaatteet	8	60				32
naisten jalkineet	30	40				30
miesten jalkineet	44	33		5	10	8
kodinkoneet	6	83				11
kodin viihde-el.	13	75				12
kodin tietotek.	21	61				18
huonekalut ja sis.		74				26
silmä- ja piilolasit		86				14
alkoholi		89				11
uusi auto	20	8	8	16	16	32
käytetty auto	23	23		7	17	30
yksit. lääkäripalv.	40	46				14
kulttuuripalv.	47	23				30
työpaikan sij.1		83				17
työpaikan sij.2		73		8		19

Muut = Kankaanpää, Vähä-Kyrö, Töysä

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Parkanosta asiointi suuntautuu suurelta osin omaan kuntaan. Parkanon palvelu- ja yritysraenteen voidaankin nähdä tämän suhteen olevan monipuolinen. Miesten vaatteita ja jalkineita, kulttuuripalveluita ja autoja haetaan Tampereelta enemmän kuin omasta kunnasta. Myös Ikaalisista ja Kankaanpäästä haetaan autoja paljon. Kodin elektroniikan, huonekalujen, silmä- ja piilolasien, lasten vaatteiden ja alkoholin suhteen Parkano näyttää olevan hyvinkin "omavarainen" tarjonnaltaan. Työpaikat sijaitsevat suurimmalta osin Parkanossa.

PUNKALOIDUN

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						
	Tampere	Punkalaid.	Sastamala	Huittinen	Forssa	Muut	Puuttuva tieto (%)
naisten vaatteet	14	12		14	33	7	20
miesten vaatteet	21	8	13		34	5	8
lasten vaatteet	20	12	8	12		8	40
naisten jalkineet	13	8	20	23	13	8	15
miesten jalkineet	20	11	11	23	6	12	17
kodinkoneet	5	10	13	38	10	10	14
kodin viihde-el.	14	27	11	22	14	8	4
kodin tietotek.	10	37	7	17	10	17	2
huonekalut ja sis.	8		13	42	11	11	15
silmä- ja piilolasit	5		34	39		5	17
alkoholi	5		34	39		5	17
uusi auto	25		20	20		15	20
käytetty auto	13	13	10	16	6	10	32
yksit. lääkäripalv.	9		6	48		27	10
kulttuuripalv.	53			19		13	15
työpaikan sij.1		62	8	8		8	14
työpaikan sij.2		83		9			8

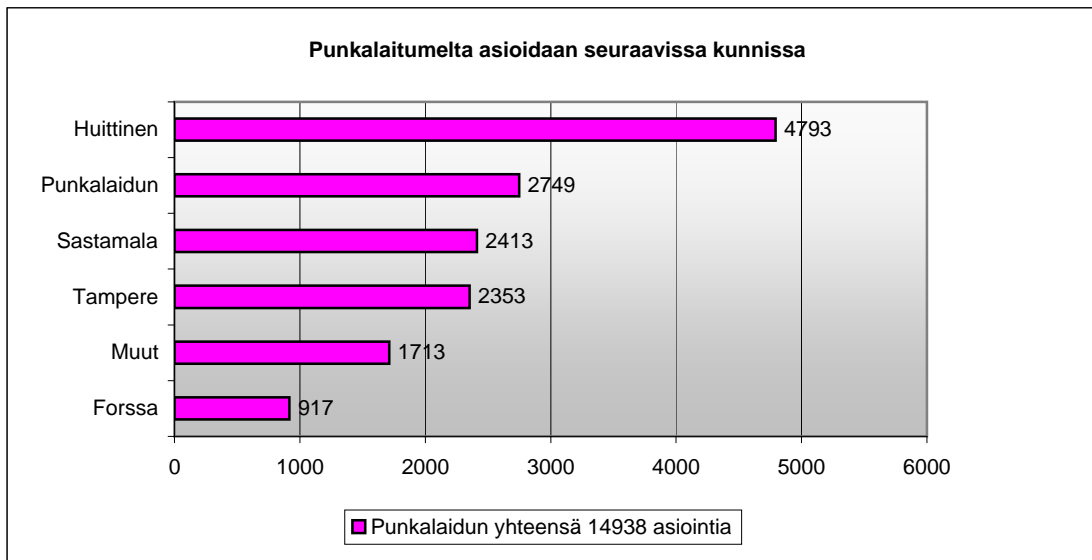
Muut = Lempäälä, Loimaa, Humppila, Helsinki, Urjala, Turku

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Punkalaitumelta asioinnit suuntautuvat eniten maakuntarajan yli naapurikunta Huittisiin. Huittisista haetaan eniten yksityisiä lääkäripalveluita, huonekaluja, vaatteita ja jalkineita, kodin elektroniikkaa sekä silmä- ja piilolaseja.

Kotikunnassa asioidaan eniten vain tietotekniikkaa haettaessa.

Myös Sastamalaan ja Tampereelle suuntautuu paljon asiointia, mutta vähemmän kuin kotikuntaan. Tampereelta haetaan erityisesti kulttuuripalveluita (myös Turusta jonkin verran), uusia autoja sekä lasten vaatteita. Sastamalasta haetaan silmä- ja piilolaseja sekä autoja.

Yleisesti ottaen miltei kaikkien vertailutuoteryhmien hakeminen on hajautunut hyvin tasaisesti. Noin puolet Punkalaitumen asioinneista suuntautui maakuntarajan ulkopuolelle; merkittävimmin Huittisiin ja Forssaan. Keskusseudulle suuntautui noin 16 prosenttia asioinneista. Työpaikat sijaitsivat pääosin kotikunnassa.

PÄLKÄNE

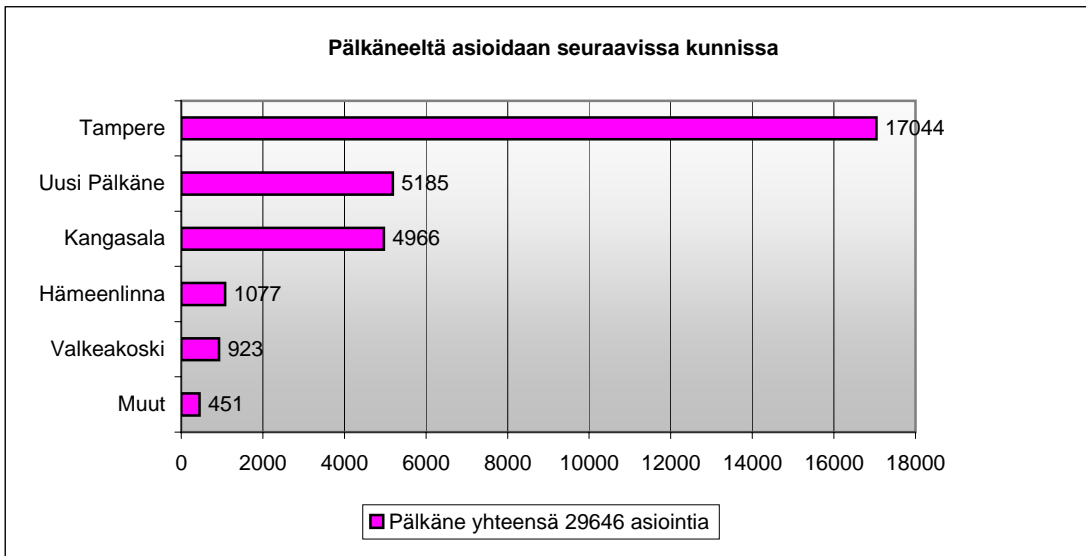
Keskuksen osuus asuinkunnan ostajista %

Tuoteryhmä	Tampere	Pälkäne	Kangasala	Valk.koski	Hämeenlinna	Muut	Puuttuva tieto (%)
naisten vaatteet	53	19	9		8		11
miesten vaatteet	59	14	9				18
lasten vaatteet	42	23	7		6		22
naisten jalkineet	55	6	12		9		18
miesten jalkineet	54	7	20		6		13
kodinkoneet	56	17	11	6			10
kodin viihde-el.							100
kodin tietotek.	51	7	10				32
huonekalut ja sis.	58	5	6	8	7		16
silmä- ja piilolasit	41	16	20	10			13
alkoholi							100
uusi auto							100
käytetty auto	48	5		6		7	34
yksit. lääkäripalv.	37	11	42				10
kulttuuripalv.	69	13				5	13
työpaikan sij.1	20	55	7				18
työpaikan sij.2	21	56	10				13

Muut = Helsinki

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan pälkäneläisille merkittävin keskus on Tampere. Alkoholin oston ja yksityisten lääkäri- ja terveydenhuoltopalvelujen osalta asiointi suuntautuu selkeimmin Kangasalle.

Työpaikan sijainti ostajatalouksien eniten ja toiseksi eniten ansaitsevien osalta on selkeimmin oma keskus eli Pälkäne.

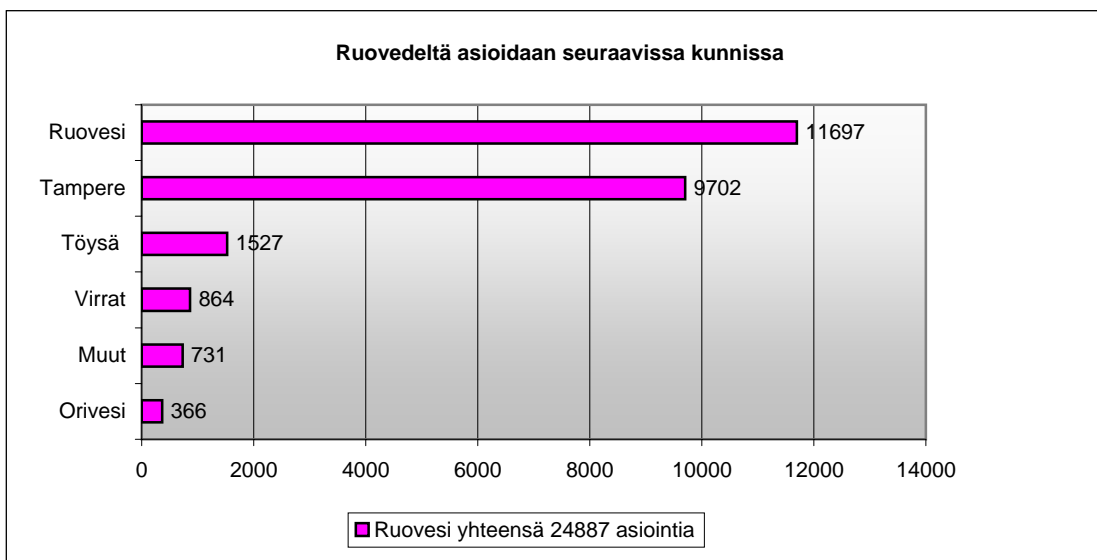

RUOVESI

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %						Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Ruovesi	Virrat	Töysä	Orivesi	muut	
naisten vaatteet	44	16	6	8			26
miesten vaatteet	39	7		16	7		31
lasten vaatteet	42	11	7	13			27
naisten jalkineet	39	30		15			16
miesten jalkineet	39	31		11	7		12
kodinkoneet	23	64					13
kodin viihde-el.	17	59		8			16
kodin tietotek.	30	28		13		6	23
huonekalut ja sis.	48	7	10			14	21
silmä- ja piilolasit	18	69					13
alkoholi		74	6				20
uusi auto	42		15			12	31
käytetty auto	40	9			6	6	39
yksit. lääkäripalv.	46	30	7			7	10
kulttuuripalv.	59	26					15
työpaikan sij.1		75					25
työpaikan sij.2		81					19

Muut = Mänttä-Vilppula, Keuruu, Jämsä

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Ruoveden asiointit suuntautuvat pääasiassa omaan kuntaan ja Tampereelle. Eniten Tampereelta haetaan kulttuuripalveluita, huonekaluja sekä vaatteita. Alkoholi, silmä- ja piilolasit sekä kodin elektroniikka haetaan puolestaan enimmäkseen kotikunnasta. Myös maakuntarajan ulkopuolelta, etenkin Töysästä, haetaan paljon miesten ja naisten vaatteita ja jalkineita. Autokaupassa tukeudutaan merkittävästi Tampereeseen ja uusien autojen osalta myös Virtoihin. Ostajatalouksien työpaikat sijaitsevat selkeästi omissa kunnassa. Asioinneista 39 prosenttia suuntautuu Tampereelle.

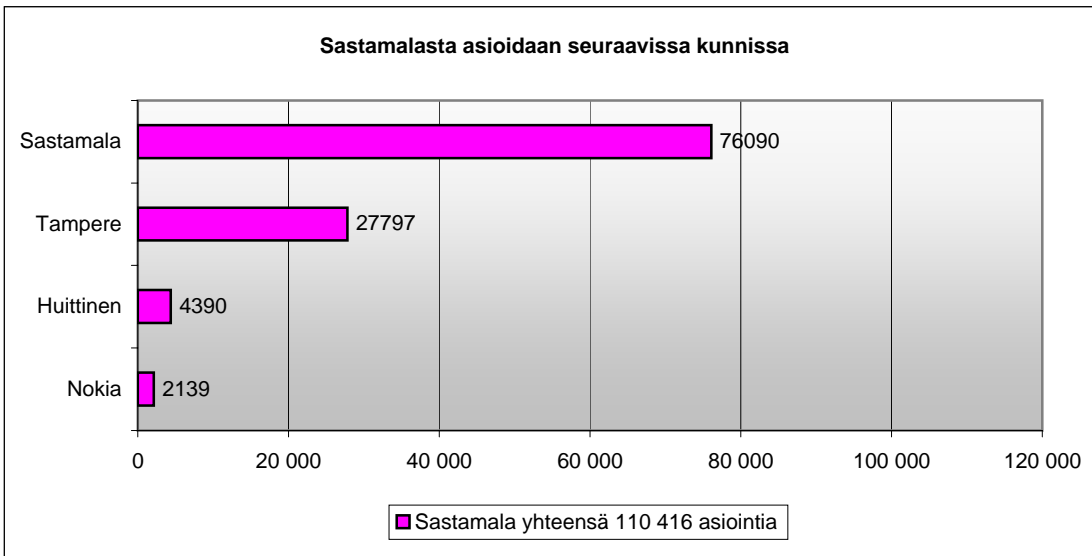

SASTAMALA

Tuoteryhmä	Keskusten osuus asuinkunnan ostajista %				Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Sastamala	Nokia	Huittinen	
naisten vaatteet	24	50	7		19
miesten vaatteet	30	47	8		15
lasten vaatteet	19	47	6		28
naisten jalkineet	22	61	5		12
miesten jalkineet	26	54			20
kodinkoneet	17	73		7	3
kodin viihde-el.	21	62			17
kodin tietotek.	23	61			16
huonekalut ja sis.	19	57		14	10
silmä- ja piilolasit	8	73		5	14
alkoholi	6	71			23
uusi auto	18	38		15	29
käytetty auto	19	39		11	31
yksit. lääkäripalv.	17	60		5	18
kulttuuripalv.	63	14			23
työpaikan sij.1	8	74			18
työpaikan sij.2	8	71			21

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan merkittävin keskus sastamalaisten asiointien suuntautumisessa on oma keskus eli Sastamala. Kulttuuripalvelujen osalta asiointi suuntautuu selkeimmin Tampereelle. Joidenkin tuoteryhmien osalta sastamalaisten asiointi suuntautuu myös Pirkanmaan maakunnan ulkopuolelle Huittisiin. Keskusten prosenttiosuuksien väliseen vertailuun vaikuttaa eri tuoteryhmien merkitysten painotus.

Työpaikan sijainti ostajatalouksien eniten ja toiseksi eniten ansaitsevien osalta on selkeimmin oma keskus eli Sastamala.

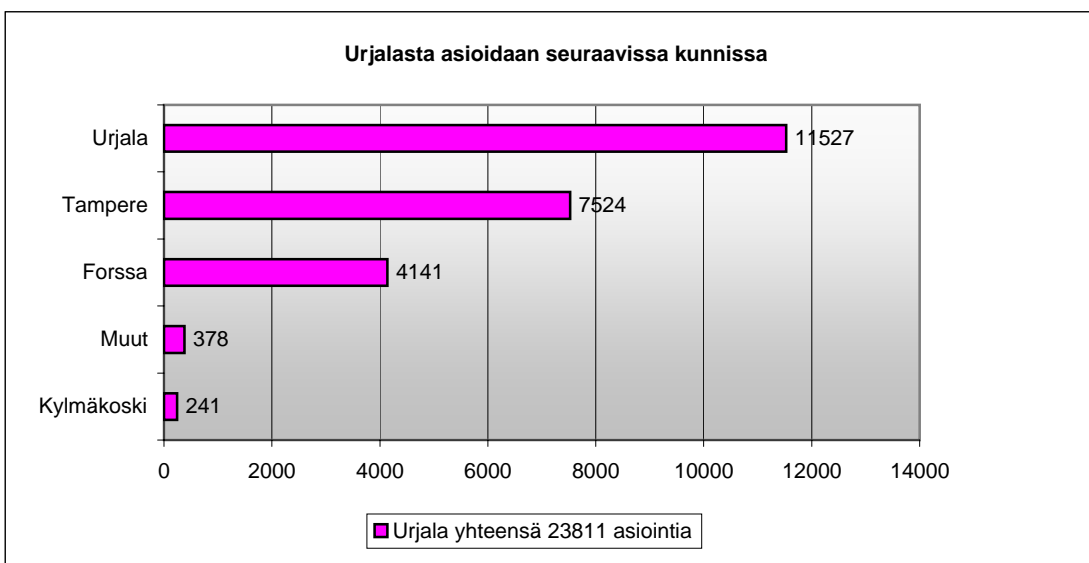

URJALA

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %					Puut. tieto (%)
	Tampere	Urjala	Forssa	Kylmäkos.	Muut	
naisten vaatteet	32	9		30		29
miesten vaatteet	42	11	22			25
lasten vaatteet	27	18	10	6		39
naisten jalkineet	30	27	13			30
miesten jalkineet	31	28	11			30
kodinkoneet	15	48	20			17
kodin viihde-el.	16	36	20			28
kodin tietotek.	29	10	17		6	38
huonekalut ja sis.	16	34	16	7		27
silmä- ja piilolasit	8	65	10			17
alkoholi		89				11
uusi auto	6	16	29		6	43
käytetty auto	19	8	17		12	44
yksit. lääkäripalv.	33	38				29
kulttuuripalv.	66	7				27
työpaikan sij.1	6	53				41
työpaikan sij.2		70				30

Muut = Hämeenlinna, Sastamala

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Urjalassa asiointit suuntautuvat eniten kotikuntaan. Urjalasta haetaan eniten alkoholia, kodinkoneita ja elektroniikkaa, huonekaluja sekä silmälaseja. Merkittävimmin Urjalan ulkopuolelle suuntautuva asiointi kohdistuu Tampereelle, josta haetaan vaatteita ja jalkineita, kodin tietotekniikkaa sekä kulttuuripalveluita. Tampereelle suuntautuu noin 32 prosenttia kaikista asioinneista. Myös maakuntarajan ulkopuolelle Forssaan suuntautuu asiointia melko paljon. Forssasta haetaan erityisesti autoja, kodinkoneita ja vaatteita. Tampereelle suuntautuu miltei kolmannes Urjalan asioinneista. Työpaikat sijaitsevat pääosin kotikunnassa; tosin huomaa puuttuva tieto.

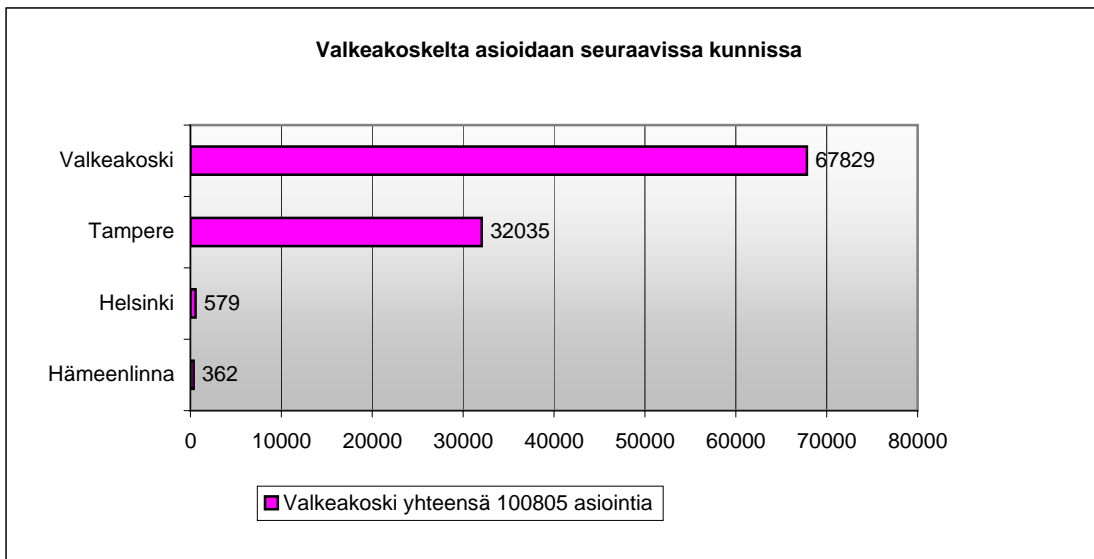

VALKEAKOSKI

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %				Puuttuva tieto (%)
	Tampere	Valk.koski	H.linna	Helsinki	
naisten vaatteet	42	44			14
miesten vaatteet	37	39			24
lasten vaatteet	28	47			25
naisten jalkineet	33	51			16
miesten jalkineet	40	42			18
kodinkoneet	20	74			6
kodin viihde-el.	23	67			10
kodin tietotek.	33	48			19
huonekalut ja sis.	24	62			14
silmä- ja piilolasit	14	72			14
alkoholi		76			24
uusi auto	42	20			38
käytetty auto	31	30	5		34
yksit. lääkäripalv.	25	60			15
kulttuuripalv.	43	45		7	5
työpaikan sij.1	10	70			20
työpaikan sij.2	16	60			24

Muut = Helsinki

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan noin puolet valkeakoskelaisten asiointimatkoista suuntautuivat Tampereelle.

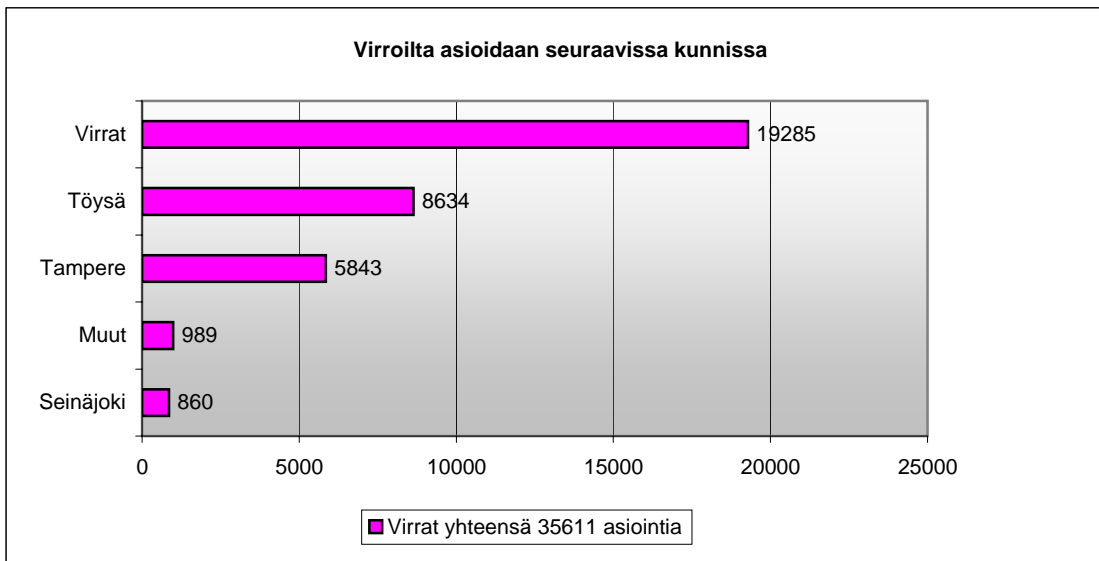

VIRRAT

Tuoteryhmä	Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %					Puut. tieto (%)
	Tampere	Virrat	Töysä	Muut	Seinäjoki	
naisten vaatteet	13	21	41			25
miesten vaatteet	18	14	45			23
lasten vaatteet	14	14	43			29
naisten jalkineet	16	30	38			16
miesten jalkineet	10	25	45			20
kodinkoneet	15	54	15			16
kodin viihde-el.	13	36	27			24
kodin tietotek.	8	36	30	6		20
huonekalut ja sis.	13	58	13			16
silmä- ja piilolasit	7	68	14			11
alkoholi		83				17
uusi auto	17	26			19	38
käytetty auto	24	22		5	7	42
yksit. lääkäripalv.	20	57		6		17
kulttuuripalv.	34	21		10	14	21
työpaikan sij.1		75		6		19
työpaikan sij.2		74		7		19

Muut = Jyväskylä, Helsinki, Mänttä-Vilppula, Ruovesi

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Virroilta asiointit suuntautuvat pääasiassa omaan kuntaan ja Töysään. Töysässä asioidaan etenkin miesten, naisten ja lasten vaatteiden sekä jalkineiden vuoksi. Myös kodin elektroniikkaa haetaan paljon Töysästä. Töysään asiointia vetää erityisesti Keski-Tuurin kauppakylä, jossa käy vuosittain yli 6 miljoonaa asiakasta. Alkoholi, silmä- ja piilolasit, lääkäripalvelut, huonekalut ja kodinkoneet haetaan pääosin kotikunnasta. Tampereelta haetaan merkittävimmin autoja ja kulttuuripalveluita. Myös Seinäjoelta haetaan autoja jonkin verran. Ostajatalouksien työpaikat sijaitsevat pääosin omassa kunnassa.

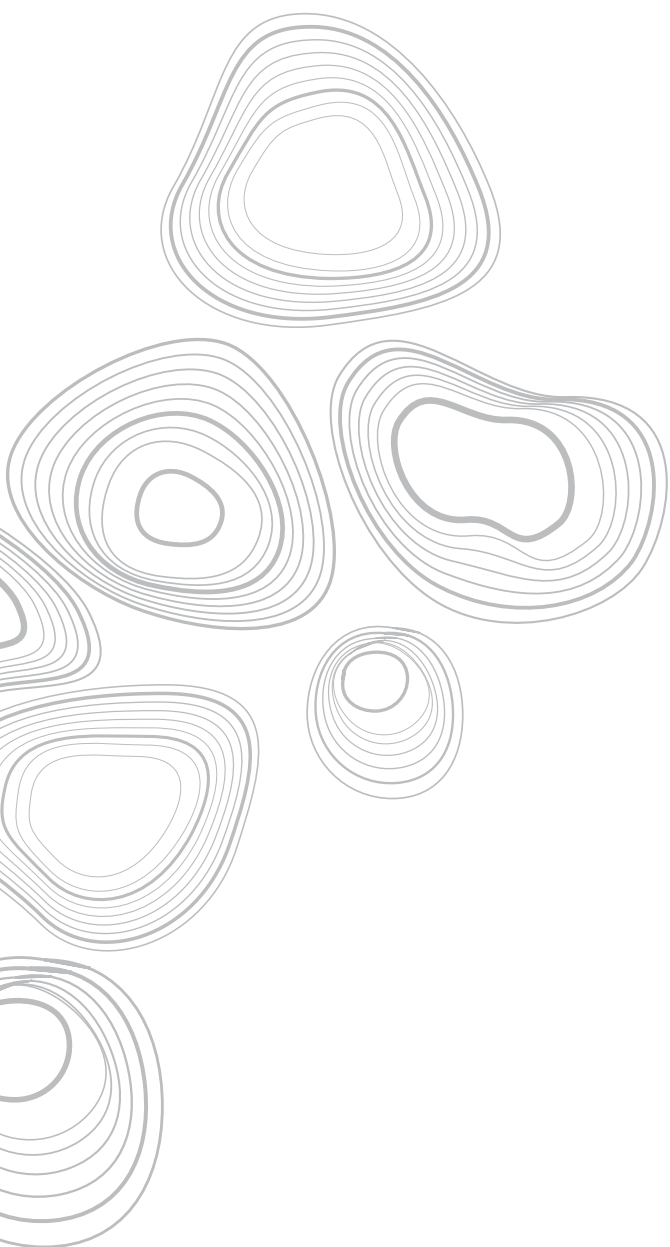
TAMPEREEN SEUTUKUNTA pl. Tampere

Keskukseen osuus asuinkunnan ostajista %

Tuoteryhmä	Tampere	Ymp.ku.	Puuttuva tieto (%)
naisten vaatteet	59	31	10
miesten vaatteet	61	28	11
lasten vaatteet	47	36	17
naisten jalkineet	68	20	12
miesten jalkineet	65	22	13
kodinkoneet	66	26	8
kodin viihde-elektroonika	71	16	13
kodin tietotekniikka	74	10	16
huonekalut ja sisustus	61	25	14
silmälasit ja piilolinssit	49	38	13
alkoholi	21	63	16
uusi auto			
käytetty auto	55	13	32
yksityiset lääkäripalvelut	58	30	12
kulttuuripalvelut	76	10	14
työpaikan sij.1	46	40	14
työpaikan sij.2	41	43	16

Muut = Jyväskylä, Helsinki, Mänttä-Vilppula, Ruovesi

Suuren vaikutusalueutkimuksen (2006) mukaan Tampereen ympäryskuntien asioinnista 67 prosenttia suuntautuu Tampereelle.

PIRKANMAAN LIITTO

Nalkalankatu 12, PL 76, 33201 Tampere

Puh. (03) 248 1111 (vaihde.), faksi (03) 248 1250

pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi

www.pirkanmaa.fi